

„Každý kluk by se měl narodit na Žižkově, a to se mi splnilo,“ říká dabér Bohdan Tůma

21.12.2015

Jeho tvář není na televizních obrazovkách tak často vidět, přesto je jeho jméno skloňováno na začátku a na konci filmu velmi často. Bohdan Tůma má za sebou stovky nadabovaných postav, včetně i reklamního mimozemšťana, který baví i trápí diváky u obrazovek několikátým rokem.

Co pro vás znamená Žižkov?

Na Žižkov mám hrozně moc vzpomínek. S rodinou jsme bydleli v Husitské, Koněvově, Jeseniově, Ambrožově ulici. Dětství jsem prožil částečně na Kostničáku, chodil jsem s kluky na Parukářku, kde jsme objevovali betonové prolejačky. Na tom plácku před vchodem do bunkru jsme hráli fotbal nebo hokej. Na Havličák jsem chodil do školy. Dodnes tu mám kamarády, s kterými se stýkám. Moje oblíbené místo je Pražačka, kam se jezdím s dcerou koupat. Navíc na Žižkově bydlí celá moje rodina. Jak se říká, každý kluk by se měl narodit na Žižkově, a to se mi splnilo!

Vystudoval jste hereckou konzervatoř, proč jste si nakonec zvolil cestu dabingu?

Byla to do jisté míry i náhoda. Jednoho krásného dne jsem viděl při práci takové legendy, jako Františka Filipovského, Rudolfa Hrušínského, Jiřího Zahajského, Milana Macha a další. Moc se mi to líbilo. Odešel jsem pak na vojnu v roce 1990 a poté se k nám dostala řada zahraničních snímků, které bylo nutné nadabovat. Dostal jsem příležitost.

Vzpomenete si na svůj první dabing?

Pamatuju si to naprosto přesně. Byl to rumunský film o hornících, já daboval třetího horníka. První dva byli pan Hrušínský a pan Mach. Nebyl tam prakticky žádný text, jen samé „uff“, „to je ale práce“ apod. Když jsme jeli potřetí ten záběr, režisér se ozval: „Kdy už bude pan Tůma pracovat?“ Já na to, že tam nemám vůbec žádný text. Ale nakonec prý ano - musel jsem sfouknout kahan, co jim dole hořel.

Nebylo to pro vás frustrující, pracovat vedle takových veličin, jako byli pánové Hrušínský a Zahajský?

Byl jsem po celém těle rozklepanej a vyjevenej. Pak jsme dělali třeba film Poslední čínský císař. Já jsem mluvil sluhu a měl jsem říct jen „Výsosti.“ Nemohl jsem se do toho vůbec strefit, protože v tom musel každý slyšet ponížej podtext, a mně to nešlo. Nakonec to za mě řekl někdo jiný, čili to mi taky na sebevědomí tenkrát moc nepřidalo. Dabing je náročný hlavně na psychiku. Musíte být neustále ve střehu, mít připravená mluvidla, umět improvizovat. Těch atributů je straně moc. Nutno zažít.

Udála se nějaká změna během posledních 20 let v dabingu?

Jen se celý proces zrychlil. Díky počítačům. Vlastně stres tím ještě přibyl, protože jsou na nás kladeny větší nároky, co se týká kvality a rychlosti. Dříve bylo víc času, natáčecí plán tu byl, ale existovaly frekvence a nebralo se tolik ohled na to, kolik se stihne natočit záběrů.

Jako divákovi mně osobně někdy vadí, že jsou některé filmy kvůli právům znovu předabovávány.

Setkávám se také s tím, že je divák zvyklý na první verzi, a s druhou se mu nechce úplně ztotožnit. Očekává od toho, že se tam objeví stejně vyslovená replika, a ta tam již není. Ale podle mě jsou obě verze stejně kvalitní a je za tím poctivá dřina.

Není podle vás spíše na škodu v seriálové prefabrikaci, že kvantita ubírá na kvalitě?

To si skutečně nemyslím. Vše je děláno precizně od překladů až po práci režiséra dabingu. Jak říkám, vše je podmíněno akorát rychlostí.

Která postava byla pro vás nejtěžší, co se týká dabingu?

Jednoznačně Jim Carrey. Jeho mimika je hrozně těžká, výrazová a dokáže s ní udělat děsné kejkle. Když vidíte třeba Masku nebo Lhář, lhář, je vám to hned jasné. Na druhou stranu je to pro mě velká výzva a já se na ní pěkně kousnul. Vokály, retnice apod. si musíte pečlivě nacvičit. To jsem se ostatně učil na jevištní řeči na konzervatoři. Když jsem přišel a pozdravil „dobý en“, okamžitě mě paní profesorka vyrazila. *(smích)*

Máte přehled o tom, kolik jste dosud nadaboval postav?

Vůbec nevím. Máte třeba film, kde těch postav máte hned deset. Nemáte velkou roli, ale jen ty malé, a těch je spousta: hasič, reportér, muž v davu atd. Pak jsou tu hlavní role, kde mám třeba kromě Jima Carreyho i Denzela Washingtona, Wesley Snipese, Ice-T...

Nezmínil jste možná ještě jednu postavičku, kterou určitě každý zná...

Myslíte mimozemšťana Alzu? Já se za něj nestydím. Tenkrát jsem ho vymyslel, panu majiteli se to líbí a funguje to tak již hezkou řádku let. Možná reklamu někdo nemá rád, ale každý ví, že Alza je zelený mimozemšťan, co mluví pisklavým hlasem.

Ve filmu se tolik neobjevujete. Neláká vás to?

Pár malých rolí jsem měl. Můj hlavní zdroj obživy je ale dabing. Občas hraju v seriálech, ale po pravdě musím říct, že jsem odvykl učit se texty nazpaměť. To jsem poznal během natáčení Doktoři z Počátků, Měl jsem tam dialog na jeden a půl strany a hrozný problém se ho naučit.

Přesto jste hrál v prvním soukromém filmu - Tankovém praporu.

Roli jsem dostal skutečně náhodou. Byl jsem tenkrát zrovna na vojně na Pohořelci. Měl jsem vycházku a šel jsem do restaurace U Černého vola, kde jsem potkal Zdeňka Švarce. Pamatoval si mě z natáčení Malého televizního kabaretu, kde jsem byl s Jitkou Molavcovou, Pepou Dvořákem a dalšími. On na mě „Hele, tam je Vít Olmer, já ho pozdravím.“ Šel tam, slovo dalo slovo a na místě mě oslovil, jestli bych nechtěl hrát v Tankovém praporu. Já si hned koupil knížku, celou jsem ji přečetl a už tenkrát se mi líbila postava prostáčka a vesničana Juraje Bamzy. A já ji dostal! Byl jsem zrovna na vojně, ale získal jsem na 3 měsíce propustku. Pan Škvorecký pak i přijel na premiéru, bylo to něco.

Zdá se, že žijete jen dabingem. Baví vás ještě kromě toho i něco jiného?

Sport a myslivost. Tu mám v rodě. Jsem spíš lovec než myslivec, ale ne že bych střílel za každou cenu. Je to můj způsob relaxace. Někdo má filatelii, jízdu na kole nebo horolezectví, já rád sedím na posedu a pozoruju přírodu okolo sebe. Někdy tam i usnu, kolem mě projde zoologická zahrada, a to je úplně to nejlepší, co se mi může stát. *(smích)*

Bohdan Tůma (nar. 1967), rodák ze Žižkova, je uznávaným špičkovým dabérem. Absolvoval pražskou konzervatoř, obor herectví a zpěv a již během studia hostoval například v divadle F. Buriana, Na Zábradlí, v Žižkovském divadle. Od roku 1991 se věnuje hlavně dabingu. Svůj hlas propůjčil postavám, jako jsou Jim Carrey, Denzel Wahington, Jason Priestley (seriál Beverly Hills). Zahrál si ve filmu Tankový prapor, kde ztvárnil postavu Juraje Bamzy, nebo ve snímcích Pastí, pastí pastičky, Hořící keř nebo v seriálu Kriminálka Anděl.

Text: Martin Hořna